

VUOSIKERTOMUS 2013

**Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto
MTK-Pohjois-Suomi ry.**

96. Toimintavuosi

Kuva Heikkisen tilalta Kempeleestä, 18.5.2013 Laitumelle lasku – tilaisuudesta.

VUOSIKERTOMUS 2013

MTK Pohjois-Suomi ry:n vuosi 2013 oli vaiherikas. Vuosi oli yhdistysten teemavuosi ja sen aikana korostettiin ja kehitettiin tuottajayhdistysten roolia jäsenistönsä lähimpänä ja välittömimpänä edunvalvojana ja tukena. Yhdistysten tulisi parhaillaan myös olla kohtaamisen paikkoja jäsenistölle ja myös ammattikunnan näyteikkuna omassa yhteisössään. MTK-Pohjois-Suomen perusjäsenistö koostuu maa- ja metsätaloudenharjoittajista sekä maaseutuyrittäjistä. Järjestöä arvostetaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja vaikutusvalta jäsenistöä koskevista asioista on merkittävä.

Edunvalvonta on MTK:n perusosaamista. Mahdollisimman korkea järjestäytymisaste antaa hyvän lähtökohdan hoitaa edunvalvontaa. Pyrimme saamaan järjestön toimintaan mukaan lisää maatalouden harjoittajia, maaseutuyrittäjiä ja metsätilanomistajia. Jäsenmäärämme oli kertomusvuoden lopussa 13 229.

MTK-Pohjois-Suomen toimialue kattaa Kainuun maakunnan ja pääosan Pohjois-Pohjanmaasta muutamia maakunnasta eteläosan kuntia lukuun ottamatta. Osa Kalajokilaakson kunnista on kuulunut perinteisesti Keski-Pohjanmaan tuottajaliittoon.

Jäsenkenttämme on monipuolinen ja kattaa alueen rannikon lakeuksilta Kainuun ja Koillismaan vaaroille. Olemme maamme kolmanneksi suurin MTK:n tuottajaliitto. Vuonna 2010 tapahtuneen Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan tuottajaliittojen yhdistymisen siirtymävaihe käytännön toiminnassa jatkuu edelleen. Sovitamme yhteen molempien tuottajaliittojen historian mukaisia toimintatapoja ja ehkäpä myös heimoluonteita. Edunvalvontamme painopisteet ovat vakaat; ne ovat maanviljelijöiden, maaseutuyrittäjien ja metsänomistajien elinkeinojen turvaamisessa ja henkisen hyvinvoinnin lisäämisessä.

MTK-Pohjois-Suomi on huolehtimassa toimintasuunnitelmansa mukaisesti jäsenistönsä hyvinvoinnista ja tulevaisuudesta siten, että taloudellinen toimeliaisuus säilyy vireänä ja yrittäminen on palkitsevaa sekä usko tulevaisuuteen säilyy lujana.

Tarja Bäckman, toiminnanjohtaja

Vuoden varrelta

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Järjestötyötä ovat sekä julkisuudessa näkyvä toiminta että taustalla tapahtuva vaikuttaminen. Toisinaan kuuluu kysyttävän etteikö MTK tee mitään. Kysymyksen ääreen on hyvä välillä pysähtyä. Kukapa muu kuin oma järjestömme olisi paikalla niissä pöydissä, joissa pohditaan maaseudun elinkeinojen tulevaisuutta tai suunnitellaan uusia kehittämistoimia. Me olemme myös paikalla kun elinkeinoamme koskevia lakeja ja määräyksiä vasta valmistellaan. Toisaalta järjestämme myös näkyvää toimintaa, josta hyvänä esimerkkinä ovat kuluttajille ja koululaisille suunnatut Päivä maalla -tapahtumat. Ehkäpä oletamme toisin ajoin että nuo asiat hoituisivat itsekseenkin, mutta hetken mietinnän jälkeen voi todeta, että kukapa niistä huolehtisi jos emme sitä itse tekisi. Viimeisimmässä hallituksen kehysriihessä koitettiin ajaa voimakkaasti maaja metsätalousmaalle kiinteistövero, ilman järjestömme vahvaa vaikuttamista kaikilla tasoilla tuo pyrkimys olisi toteutunutkin. Tämä on vain yksi pieni esimerkki siitä mitä MTK tekee.

Mennyt toimintavuosi piti sisällään monia erilaisia ja ennalta arvaamattomiakin tilanteita. Kaikkeen ei voi eikä tarvitsekaan varautua etukäteen, pääasia on että meillä on toimiva organisaatio, joka kykenee hoitamaan tehtävänsä. Tuon organisaation muodostatte te luottamushenkilöt yhdistyksistä tuottajaliittoon asti, lisäksi tulevat liiton toimihenkilöt, tahdonkin jo tässä vaiheessa kiittää Teitä kaikkia niin luottamus- kuin toimihenkilöitäkin kuluneen vuoden toiminnasta.

Yhdistysten vuosi päättyi juuri ja siirryimme nuorten IntoHimon- vuoteen. Yhdistysten vuoden tiimoilta järjestimme erilaisia koulutuksia yhdistystoimijoille ja kiinnitimme huomiota niihin ihmisiin, jotka tekevät vapaaehtoisesti työtä yhteisten asioiden eteen paikallistasolla. Toivottavasti vuoden aikana saimme levitettyä yhdistysten hyviä käytäntöjä ja toimintatapoja toistenkin yhdistysten käyttöön. Uskon että saimme myös valistettua kuntapäätäjiä koko alueellamme Kuntapäätäjäoppaan ja maatalouden tulotilastojen jakamisen kautta.

Aloitimme myös yhteistyön tekemisen metsänhoitoyhdistysten sekä tuottajayhdistysten ja –liiton kesken. Järjestöuudistus eteni hyvässä hengessä viime vuonna ja nyt tiedämme että suurin osa metsänhoitoyhdistyksistä tulee MTK:n jäseniksi. Nyt onkin syytä yhdistää maaseudun elinkeinojen edunvalvontaa, yhdessä olemme enemmän myös jatkossa. Järjestöuudistuksen käytännön vaikutukset tulevat näkymään tänä ja ensi vuonna, erityisesti uskon vaikuttamisen maaja ympäristöpolitiikkaan vahvistuvan.

Maatalouspolitiikkaa leimasi erityisesti Etelä-Suomen kansallisten tukien ratkaisu ja CAP- uudistuksen eteneminen. Meidän alueemme kannalta tärkeä asia on uusien peltojen saaminen tukijärjestelmien piiriin ja tältä osin työ on vielä kesken. Puheet byrokratian keventämisestä voimistuivat viime vuonna ja ne eivät saa jäädä pelkiksi puheiksi. Viljelijöiden jaksamisen edistämiseksi tarvitaan jatkossakin toimiva lomitusjärjestelmä ja uusien yrittäjien alalle pääsemiseksi toimiva luopumistuki-

järjestelmä. Näiden eteen tehtiin töitä kuluneena vuonna ja tuota työtä on jatkettava yhtä painokkaasti eteenkinpäin. Ympäristöpolitiikalla on yhä suurempi merkitys ja edunvalvontaa sen tiimoilta on ollut merkittävässä roolissa aiemmin ja tulee jatkossa vain kasvamaan.

Olemme tulevaisuuden alalla, meidän käsissämme on ruoan ja bioenergian tuotanto. Kysyntä tuotteillemme tulee jatkossakin kasvamaan ja sen myötä tarvitsemme tehokasta ja aikaansaavaa edunvalvontaa. Työ jäsentemme ja maaseudun puolesta jatkuu.

Harri Peltola
MTK-Pohjois-Suomen liiton puheenjohtaja

MTK-Pohjois-Suomi

Toiminnanjohtaja

Tarja Bäckman
020 413 3501 *
050 553 5510
tarja.backman@mtk.fi

Kenttäpäällikkö

Markku Karjalainen
020 413 3374 *
040 539 1623
markku.karjalainen@mtk.fi

Järjestöagrologi

Sirpa Törmikoski
020 413 3503 *
044 339 2319
sirpa.tormikoski@mtk.fi

Toimistosihteri

Johanna Vaittinen
020 413 3502 *
040 778 8030
johanna.vaittinen@mtk.fi

* Hinta 0204-numeroihin soittaessa on 8,35 snt/puhelu + 6,55 snt/min (lankapuhelimella) tai 8,35 snt/puhelu + 18,05 snt/min (matkapuhelimella).

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke:

Hankevetäjä

Anita Mäkipelto
0400 218 720
anita.makipelto@mtk.fi

Maaseutukoordinaattori

Tuija Korhonen
040 741 6624
tuija.korhonen@mtk.fi

YHTEYSTIEDOT

www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

Oulun toimisto:

Rautatiekatu 16 C 22, 90100 Oulu

Kajaanin toimisto:

Kauppakatu 25 A, 87900 Kajaani

JÄSENISTÖ JA HALLINTO TOIMIALUE

MTK-Pohjois-Suomen toimialueen vuonna 2013 muodostivat 33 kuntaa tai kaupunkia. Liiton kotipaikka on Oulu ja toimipisteet sijaitsevat Oulussa ja Kajaanissa.

JÄSENISTÖ

YHDISTYKSET

Kertomusvuonna oli Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liiton jäseninä 43 maataloustuottajain yhdistystä. Yhdistysten jäsenmäärä 31.12.2013 oli 13 229 henkilöä.

YHTEISÖT

Yhteisöjäsenmaksun kertomusvuodelta maksoivat seuraavat yhteisöt: Lihakunta, Osuuskunta Pohjolan Maito, Osuuskunta ItäMaito, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, Lähi-Tapiola, MHY Länsi-Kainuu, MHY Kainuu sekä MHY Ylä-Kainuu.

KUNNIAJÄSENET

Mv. Juhani Keränen Muhos, toim.joht. Risto Rusko Oulu, mv. Kauko Törmänen Kuusamo, mv. Oiva Viirret Pyhäjoki, pitäjänneuvos Arvi Viitala Kärsämäki, mv. Jaakko Vuolteenaho Nivala ja kunnallisneuvos Veikko Ylilauri Lumijoki.

LIITON JOHTOELI-MET JA TOIMIHENKILÖT v. 2013

JOHTOKUNTA johtokunnassa

	vuodesta
Mv. Harri Peltola, Puolanka	2010
- puheenjohtaja 2010 alkaen	
Mv. Jari Ahlholm, Kärsämäki	2010
-varapuheenjohtaja 2010 alkaen	
Mv. Urpo Heikkinen, Kempele	2010
Mv. Lassi Keränen, Hyrynsalmi	2013
Mv. Pentti Keränen, Paltamo	2010
Mv. Eliisa Kumpula, Nivala	2012
Mv. Inga Manninen, Yli-li	2010
Mv. Liisa Myllylä, Haapajärvi	2010
Mv. Tuomo Tamminen, Raahe	2012
Mv. Jaakko Rikkola, Utajärvi(*)	2010

(*) Nuorten valitsema edustaja

VALIOKUNNAT

Työvaliokunta

Harri Peltola puheenjohtaja, Jari Ahlholm, Urpo Heikkinen ja Tuomo Tamminen, Sirpa Törmikoski, Markku Karjalainen ja Matti Perälä.

Nuorten valiokunta

Jaakko Rikkola Utajärvi pj., Tuija Korhonen Sotkamo, Johanna Lerssi-Kallio Kajaani, Mika Koukkari Vaala, Laura Mulari Suomussalmi, Taru Vähäsöyrinki Pyhäntä, Tiina Pietikäinen Haapajärvi, Elina Röyttä Oulainen, Ossi Erkkilä Nivala ja Teuvo Heikkinen Paltamo, Sirpa Törmikoski siht.

Kuluttajatyöryhmä

Nuorten valiokunta ja johtokunnan edustajana Jari Ahlholm, Sirpa Törmikoski siht.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Pentti Keränen Paltamo pj., Timo Hyvönen Sotkamo, Pekka Kemppainen Pyhäntä, Markku Rikula Vaala, Panu Jaakonaho Haapajärvi, Tarmo Turunen Kempele ja Markku Karjalainen siht.

Porotalousvaliokunta

MTK Pohjois-Suomen alueelta: Lauri Mulari Suomussalmi, Henri Henttilä Kuusamo, Mikko Tyni Taivalkoski ja Markku Karjalainen. MTK-Lapin alueelta: Merja Korpi Ylitornio, Matti Rissanen Sodankylä ja Kaija Kinnunen, Lapin ELY-keskuksesta: Hannu Linjakumpu ja Keijo Alanko Paliskuntain yhdistyksestä: Anne Ollila

Sosiaalivaliokunta

Liisa Myllylä Haapajärvi pj., Outi Piukkala Pyhäjoki, Riitta Kähkönen Kuhmo, Jorma Keränen Muhos, Jouko Käkelä Kuusamo, Tero Seppänen Vaala ja Markku Karjalainen siht.

Maa- ja ympäristövaliokunta

Urpo Heikkinen Kempele, Esa Karjalainen Vaala, Anne- Mari Söderström Tornio, Pekka Lehto Rovaniemi, Pirkko Laitinen Utajärvi, Marjut Silvast Kajaani, Jukka Aula P-S MO, Kaija Kinnunen MTK- Lappi ja Matti Perälä siht.

Luomuvaliokunta

Samuli Leinonen Vaala, Ari Komulainen Vuolijoki, Päivi Ollila Haapavesi, Veli Hyttinen Pudasjärvi, Tommi Kallinen Ruukki, Lassi Keränen Hyrynsalmi, Tuomo Nurkkala Nivala ja Sirpa Törmikoski siht.

EDUSTAJAT

Liiton edustajina eri yhteisöissä ovat kertomusvuonna toimineet mm.:

MTK:n johtokunta

Eero Isomaa Nivala 1.12.2004 alkaen

MTK:n valtuuskunta

Varsinaisina jäseninä: Harri Peltola Puolanka, Jari Ahlholm Kärsämäki, Pekka Hallikainen Ylikiiminki ja Ari Varis Pyhäjärvi. Varajäseninä Pentti Keränen Paltamo, Liisa Myllylä Haapajärvi, Esa Karjalainen Vaala ja Antti Ollila Haapavesi.

MTK:n valiokunnat

Aluekehitysvaliokunta: Harri Peltola Puolanka

Maitovaliokunta: Eero Isomaa Nivala

Nautajaosto: Inga Manninen Yli-li

Sosiaalivaliokunta: Liisa Myllylä Haapajärvi

Luomuvaliokunta: Samuli Leinonen Vaala

Maaseutunuorten valiokunta: Tuija Korhonen Sotkamo

Tuotantotalousvaliokunta: Jari Ahlholm Kärsämäki

Maaseutuyrittäjävaliokunta: Timo Hyvönen Sotkamo

Perunavaliokunta: Janne Matinlauri Tyrnävä

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta: Urpo Heikkinen Kempele

TOIMIHENKILÖT

MTK-Pohjois-Suomi:

Toiminnanjohtaja:

Matti Perälä, agronomi (MMM)
22.8.2011 – 30.9.2013

Kenttäpäällikkö:

Markku Karjalainen, agrologi
1.1.2001 –

Järjestöagrologi:

Sirpa Törmikoski, agrologi (AMK)
4.8.2008 –

Toimistosihteri:

Johanna Vaitinen, tradenomi
(vanhempainvapaalla 23.5.2012-2.9.2013)
1.3.2010 –

Vs. toimistosihteri:

Janne Mäkinen
23.5.2012 – 31.1.2013

Timo Korhonen, agrologi
(toimivapaalla kansanedustajakauden ajan)

JOHTOKUNNAN JÄSENTEN OSALLISTUMISET LIITON JOHTOKUNNAN KOKOUKSIIN VUONNA 2013

Johtokunnan jäsenet:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Yht.
Harri Peltola, pj	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	14
Jari Ahlholm, vpj	X	X	X	X	X		X	X	X	X			X	X	11
Urpo Heikkinen	X	X	X	X	X	X			X		X	X	X	X	11
Lassi Keränen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	14
Pentti Keränen	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	12
Eliisa Kumpula	X		X		X		X	X	X	X			X	X	9
Inga Manninen	X		X					X	X			X	X		6
Liisa Myllylä	X	X	X		X			X	X	X	X	X			9
Tuomo Tamminen	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	12
Jaakko Rikkola, nuortenvk pj	X		X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	11
Johtokunnan jäsenet, yht:	10	7	9	7	9	4	7	8	10	8	6	7	9	8	

Maaseutuelinkeinojen kehittä- misen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke:

Hankevetäjä:
Anita Mäkipelto, FM
30.6.2011 –

Maaseutukoordinaattori:

Kari Tervonen
12.9.2011 – 31.12.2013

Maaseutukoordinaattori:

Tuija Korhonen
2.9.2013 –

Toimiston siivouksesta on
huolehtinut RTK-Palvelu Oy

TOIMINTA

LIITON TOIMINTA

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KOKOUKSET

KEVÄTKOKOUS 26.4.2013 Oulunsalotalo, Oulunsalo

Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 94 ja yhteisöistä 1 kokousedustajaa. Kokouksessa oli läsnä 95 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Ronkainen Paltamosta ja sihteeriksi kenttäpäällikkö Markku Karjalainen. Kokouksen pääpuhujana oli kansliapäällikkö Hannele Pokka Ympäristöministeriöstä. Metsätalouden kehittäminen piti Pohjois-Suomen Metsänomistajien liiton kehittämisjohtaja Markku Ekdahl.

Kokouksen alussa palkittiin vuoden työssä oppimistilana Merja ja Esa Maanisen maatalo Muhoksesta.

Toiminnanjohtaja Matti Perälä esitteli liiton toiminnan ja vuosikertomuksen vuodelta 2012, kävi läpi tilinpäätöksen ja luki tilintarkastajien lausunnon. Kokous hyväksyi vuosikertomuksen, tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden johtokunnalle ja muille tilivelvollisille vuodelta 2012.

MTK-Pohjois-Suomen kevätkokouksen julkilausuma:

Maalaisjärkeä ympäristöasioihin

Suomalainen viljelijä jos kuka tarvitsee puhdasta luontoa. Puhdas ja turvallinen ympäristö on kannattavan tuotannon lähtökohhta. Maata ei kuitenkaan viljellä päivämäärillä.

Ympäristöhallinnolla on monia merkittäviä lainsäädännön uudistuksia meneillään, esimerkiksi ympäristösuojelulain ja nitraattiasetuksen muuttaminen sekä ilmastolainsäädännön luominen. Nyt olisi mahdollista siirtää pienempiä lupia normiohjauksen piiriin sekä nostaa kunnan ja aluehallinnon välistä lupien kororajaa. Edelleen nitraattiasetuksen uudistuksessa tulee päästä eroon viimesyksyisen kaltaisista päivämääräsoituksesta, eiköhän lannanlevitys ole riippuvainen enempi ilmoista kuin kalenterista.

Viljelijän asemaa ruokaketjussa on parannettava

Tulevaisuudessa tarvitaan enemmän markkinatuloja. Tämän takia tulisi kiinnittää enemmän huomiota markkinoiden ja elintarvikeketjun toimivuuteen. Markkinatulojen kasvattaminen on ainoa kestävä tapa turvata kotimainen ruoantuotanto pitkässä juoksussa. Kotimaista ruoantuotantoa eikä pitkässä juoksussa jalostavaa

elintarvikekeuhollisuutta pystytävä turvaamaan ruon kotimaiseksi naamioimisella.

Elintarvikekeuhollisuuden toimivuus jättää kuitenkin paljon parantamisen varaa. Keskitetty vähittäiskauppa on viime vuosina pystynyt kasvattamaan merkittävästi omaa osuutta elintarvikekeuhollisuuden rahavirroista. Samaan aikaan niin jalostava teollisuus kuin alkutuotanto kamppailee kannattavuusongelmien kanssa.

MTK-Pohjois-Suomen kevätkokous vaatii hallitusta käsittelemään elintarvikkeiden alkuperämerkinnät mitkä pikimmiten pakollisiksi. Ruoka ei muutu kotimaiseksi vaikka se olisi pakattu Suomessa.

Edelleen MTK-Pohjois-Suomen kevätkokous vaatii Suomen hallitusta pääministeri Kataisen johdolla lopettamaan maatalouden alasajon ja turvaamaan kotimaisen elinkeinon, maatalouden tulevaisuuden. Ei voi olla niin, että yhden elinkeinon on kestettävä samanaikaisesti niin EU:n rahoituskausien heittelyt kuin kansalliset budjettileikkaukset. Nyt tarvitaan pitkäjänteistä elinkeinopolitiikkaa kotimaisen tuotannon turvaamiseksi. Kotimaista tuotantoa ja ruokaa ei voida tuoda, mutta tätä menoa se voidaan menettää!

SYYSKOKOUS 3.12.2013 Kajaanin lukio, Kajaani

Kokoukseen osallistui 40 yhdistyksestä 119 kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokouksessa oli läsnä 123 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Raimo Jokela Oulaisista ja sihteeriksi kenttäpäällikkö Markku Karjalainen. Kokouksen maaseutupoliittisen katsauksen esitti maatalouslinjan johtaja Minna-Mari Kaila MTK:sta. Lisäksi hyväksyttiin liitolle vuoden 2014 talousarvio, yhdistysten jäsenmaksut ja toimintasuunnitelma.

MTK-Pohjois-Suomen syyskokouksen julkilausuma:

MTK-Pohjois-Suomen syyskokous vaatii maamme hallitusta toteuttamaan hallitusohjelmaan sisältyvät lupaukset maatalouden kannattavuuden ja tulotason parantamiseksi sekä markkina-aseman vahvistamiseksi. Alkutuotannon kannattavuuden jatkuva heikentyminen uhkaa koko elintarvikeketjussa olevia n. 300 000 työpai-kaa. Nykyisessä talustilanteessa työpaikoista huolehtiminen on äärimmäisen tärkeää. Kotimaisen maataloustuotannon mahdollistamien työpaikkojen säilymiseen voi jokainen meistä vaikuttaa suosimalla kaikessa kulutuksessaan kotimaisia vaihtoehtoja. Lisäksi huolehdittava, että työntekijän palkkaaminen maataloilla on help-

poa, jotta kausityövoimapulaan saadaan helpotusta.

MTK-Pohjois-Suomi vaatii hallitukselta toimia, joilla aidosti karsitaan raskasta byrokratiaa ja siitä koituvaa kilpailuhaittaa maaseutuelinkeinoille. Vaikeiden luonnonolosuhteiden lisäksi kilpailuhaittaa ja lisäkustannuksia suomalaiselle ruoantuotannolle aiheutetaan kansallisilla, korkeammilla tuotantopavaatimuksilla ja tiukemmilla lupaehdoilla. Voimakas ja alati muuttuva byrokratia ja äärimmilleen viety lupa-, asetus- ja lakiviidakkoon aiheutavat viljelijöille yhä kasvavaa henkistä pahoinvointia, väsymystä ja ärtymystä. Tiheet ja päällekkäiset valvonnat sekä sanktiot aiheuttavat viljelijöille painetta ja voivat tuottaa tiloille suuria taloudellisia vaikeuksia takaisinperintöjen muodossa.

Viime aikoina tehtyjen päätösten myötä mm. EU:n suorien tulotukien ja kansallisten tukien yhteismäärä tulee alenemaan vuonna 2015 yli 70 miljoonaa euroa vuoteen 2013 verrattuna. Näyttää sille, että maatalous ja ruoantuotanto joutuvat jatkossakin kantamaan suurimman taakan hallituksen taloustalouksissa, kun tukien vähentäessä myös maksuikataulut viivästyvät. Hallituksen säästötoimet on jo nyt kohdennettu etupainotteisesti maatalouteen. Alan yrittäjät ovat myös kantaneet oman osuutensa kiristyneen verotuksen ja maksujen korotusten kautta. Nyt tarvitaan nopeita konkreettisia toimia, joilla luodaan uskoa suomalaisen ruoantuotannon tulevaisuuteen. Sitä uskoa ei saada luokittelemalla ruoantuotantoon tarkoitettua tuet ympäristölle haitalliseksi ja suunnittelemla tukien lakkauttamista. Ruoantuotannon säilyttäminen kotimaassa on ainoa keino vaikuttaa ruoantuotannon kestävyyyteen ja vastuullisuuteen.

MTK-Pohjois-Suomi pitää tärkeänä, että maamme viljelyksessä oleva peltoala tulee kokonaisuudessaan tilatuen, LFA-tuen, ympäristökorvauksen sekä kansallisten tuotantotukien piiriin riittävä rahoitus varmistaen. Erityisesti kotieläintuotantoa harjoittaville tiloille tukikelpoisen pellon riittävä saanti turvaa niiden investoinnit ja toiminnan kehittämisen. Peltoja tulee voida viljellä maaperän ja eläinten tarpeiden mukaan, ei ennalta määrättyjen säästötoimien perusteella.

Tuotantoaloista erityisesti naudanlihan tuotanto on keuhattömässä tilanteessa. Tuotantokustannukset jatkavat kohoamista, samalla kun tuottajahintoja on heikennetty. MTK-Pohjois-Suomen kokous vaatii jalostavalta teollisuudelta pikaisia toimenpiteitä, jotta lihantuotannon kannattavuus saadaan kohennettua. Lihan laatu ja turvallisuus ovat Suomessa huippu-

luokkaa, mutta korvaus tehdystä työstä on ala-arvoista.

Maatalouden täytyy olla kannattava vaihtoehto myös tuleville sukupolville. Jotta elinkeino houkuttaa ja mahdollistaa tulevien yrittäjien pääsyn alalle, on luopumistukijärjestelmä säilytettävä sellaisena, että se varmistaa nuorten pääsyn jatkajiksi tarpeeksi ajoissa.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET

Johtokunta piti kertomusvuonna 14 kokousta. Kokouksissa käsiteltiin maatalous- ja järjestöpoliittisia kysymyksiä sekä monia maakunnallisia ja valtakunnallisia asioita. Käsiteltävänä oli myös sekä yhdistysten että yksittäisten jäsenten esille nostamia epäkohtia, asioita ja aloitteita. Kokouksissa oli esillä mm. seuraavia asioita:

8-9.1.2013

Kokouksessa käsiteltiin mm. luottamushenkilövalinnat. Puheenjohtajaksi valittiin Harri Peltola Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi Jari Ahlholm Kärsämäeltä. Edelleen kokouksessa valittiin jäsenet ja edustajat liiton toimielimiin sekä määriteltiin johtokunnan jäsenille vastuualueet ja – yhdistykset. Ajankohtaisissa maatalouspoliittisissa asioissa oli mm. vesipuitedirektiivi, EU:n maatalouspolitiikan uudistus ja sen viherryttäminen. Muita maatalouspoliittisia keskustelunaiheita olivat mm. sosiaalipolitiikka sekä satovahinkokorvausjärjestelmä. Muina asioina käsiteltiin Yhdistysten vuoden alueasiamiehen toimenkuvaa sekä linjattiin liiton tiedotusta ja yhteydenpitoa alueen kansanedustajiin sekä mietittiin jutunaiheita Uutisjyvät-lehteen.

7.2.2013

Kokouksessa suunniteltiin MEP Petri Sarvamaan vierailua liiton alueelle sekä mietittiin keskusteluissa esille otettavia puheenaiheita. Kokouksessa käytiin läpi alustava tilinpäätös vuodelta 2012. Maatalouspolitiikan asioissa keskusteltiin kehysriihen vaikutuksista alkutuotannolle sekä meneillään olevasta nitraattiasetuksen uudistuksesta. Lisäksi mietittiin, miten edunvalvonta järjestetään jatkossa parhaiten yhteistyössä MHY- kentän kanssa. Keskusteltiin myös tuulivoimaloiden maanvuokra-asioista sekä maastoliikenneläin muutoksista. Kokouksessa päätettiin tehdä aloite keskusliiton johtokunnalle liittyen maaseutunuorten teemavuoteen 2014.

20.3.2013

Kokouksessa perehdyttiin liiton tilinpäätökseen vuodelta 2013 ja hyväksyttiin tilinpäätös esitettäväksi yleiselle kokoukselle. Päätettiin kilpailuttaa Uutisjyvät-lehden toimittaja sekä uudistaa yhdistysten välisen toimintakilpailun pisteytyksen

kriteerit. Ajankohtaisia maatalouspoliittisia asioita olivat mm. poistuvan maitokiintiöjärjestelmän korvaava malli, CAP-uudistuksen viimeisimmät päätökset sekä tulossa olevat 141- tukineuvottelut. Kokouksessa suunniteltiin ministeri Jari Kosken vierailua sekä sen vierailukohteita. Käytiin läpi myös 18.3. toteutuneen Juha Sipilän vierailun keskustelut ja johtopäätökset. Kokouksessa kuultiin valtakunnallisten valiokuntien kokouksissa tehdyistä päätöksistä sekä annettiin pyydettyä lausunto aiheesta Kainuun maakunnallinen maisemaselvitys ja arvokkaiden maisema-alueiden inventointikohteet.

4.4.2013

Kokouksessa suunniteltiin 26.4.tulossa olevaa liiton kevätkokousta sekä sen tiedotustilaisuudessa esille nostettavia aiheita. Kokouksessa keskusteltiin myös alueasiamiehen roolista esim. yhdistysten järjestämissä Päivä Maalla- tilaisuuksissa. Keskusteluissa linjattiin kevään valtuuskunnassa esille nostettavia kysymyksiä. Kokouksessa tutustuttiin keskusliiton esitykseen tulossa olevasta organisaatio-uudistuksesta ja metsäjäsenyydestä. Maatalouspoliittisessa tilannekatsauksessa esillä oli mm. eläinsuojelulain uudistuksen valmisteleminen sekä tulevan ympäristökorvauksen sisältö. Lisäksi kokouksessa annettiin lausunto Kainuun ympäristöohjelma 2020- luonnoksesta sekä nimettiin liiton edustaja Pohjois-Pohjanmaan alueelliseen nuorisotakuutyöryhmään.

13.5.2013

Keskusteltiin mm. maitokiintiöiden poistumiseen liittyvistä tulevaisuuden suunnitelmista sekä tulevasta CAP- uudistuksen sisältöluonnoksesta ja uudistuksen aika- taulusta. Kokouksessa keskusteltiin myös nykyisen luopumistuen jatkossa korvaavasta luopumiskorvauksesta sekä lomituksen kohdentuvien määrärahaileikkauksen vaikutuksista. Todettiin, että liitosta on mm. lähetetty kannanotto Melan hallitukselle liittyen lomituksen muutoksiin. Päätettiin, että MTK-raveissa pidetään nyt välivuosi.

7.6.2013

Kokouksessa allekirjoitettiin liiton ja OAMK:n välinen kumppanuussopimus. Kokouksessa perehdyttiin Manner-Suomen maaseudun kehittämisluonnokseen vuosille 2014-2020 ja laadittiin siitä lausunto jätettäväksi maa- ja metsätalousministeriöön. Kokouksessa valittiin uusia toimittajia Uutisjyvät- lehdelle sekä keskusteltiin aluehallintoviraston roolista maatilojen ympäristölupaprosesseissa.

9.8.2013

Kokouksessa annettiin pyydettyä lausunto Pohjois-Pohjanmaan alueelliseen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014-2020 sekä keskusteltiin vuosille 2014-2020 laaditun Kainuun maaseu-

tuelinkeinojen teemaohjelman sisällöstä. Käytiin läpi myös nitraattiasetukseen suunnitteilla olevia muutoksia, päätettiin laatia niiden osalta liiton kannanotto. Maatalouspolitiikan ajankohtaisissa asioissa esillä olivat 141- artiklan sekä pohjoisen tuen puolelle tulossa olevat muutokset ja niiden vaatimat toimenpiteet. Lisäksi keskusteltiin meneillään olevasta toimistotilojen vesivaurioremontista sekä päätettiin pitää syksyn puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelukunnan kokous yhteisenä MTK-Pohjois-Karjalan liiton kanssa.

6.9.2013

Käsiteltiin liiton talousasioita ja käytiin läpi välitilinpäätös. Keskusteltiin luottamus- ja toimihenkilöille laadittavasta koulutussuunnitelmasta. Käytiin läpi toimihenkilöasioita ja valittiin liiton hallinnoimaan hankkeeseen maaseutukoordinaattoriksi Tuija Korhonen. Maatalouspolitiikan ajankohtaisissa asioissa esillä olivat kansallisten tukien neuvottelut sekä viljelijöiden uupuminen yhä lisääntyvän byrokratian edessä. Lisäksi päätettiin järjestää johtokunnan ja alueen kansanedustajien yhteinen tapaaminen syyskuun lopulla Tyrnävällä.

30.9.2013

Käsiteltiin henkilöstöasioita.

1.10.2013

Suunniteltiin toiminnanjohtajan rekrytointiprosessia sekä valittiin järjestöagrologi Sirpa Törmikoski hoitamaan sijaisuutta uuden toiminnanjohtajan valintaan saakka. Keskusteltiin Oulun toimistotiloissa alkavasta taloyhtiön remontista ja sen vaikutuksista liiton toimintaan.

17.10.2013

Kokouksessa käytiin läpi alustavat esitykset liiton talousarvioksi sekä toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2014. Annettiin pyydettyä keskusliitolle lausunto organisaatiomuutoksesta ja metsäjäsenyydestä siinä. Käytiin läpi liiton ehdokkaat keskusliiton valiokuntiin ja päätettiin esittää kyseiset henkilöt syksyn valtuuskunnan kokoukselle. Keskusteltiin liiton talousasioista ja päätettiin laatia liitolle uusi talousohjesääntö. Päätettiin korvata toimintakilpailu Vuoden Helmi- kilpailulla. Maatalouspolitiikan ajankohtaisissa asioissa nousi esille mm. tilatukioikeuksiin liittyvät määrälliset, viherryttäminen sekä maidon pohjoisen tuen maksuvaihtoehdot. Lisäksi kuultiin tilannetiedotus Oulun toimiston remontin etenemisestä.

12.11.2013

Kokouksessa keskusteltiin ja päätettiin toiminnanjohtajan rekrytoinnista. Kokouksessa hyväksyttiin myös esitykset talousarvioksi sekä toimintasuunnitelmaksi ja päätettiin esittää ne yleiselle kokoukselle. Samoin käytiin läpi muut liiton sääntömääräiset yleisen kokouksen asiat. An-

nettiin pyydettyä lausunto Kainuun maakuntastrategiasta 2035.

20.11.2013

Kokouksessa keskusteltiin ja päätettiin toiminnanjohtajan rekrytointiprosessista. Maatalouspolitiikan ajankohtaisissa asioissa päätettiin lähettää kirje MMM:n edustajille sekä alueen kansanedustajille liittyen tukiratkaisuihin sekä nitraattiasetuksen uudistukseen. Laadittiin Pohjois-Suomen Metsänomistajaliiton kanssa yhteinen lausunto Kainuun tuulivoima-maakuntakaavasta. Keskusteltiin mm. Pohjolan Peruna Oy:n viljelijätoimikunnan jäsenyyksistä, raatokeräilyn ongelmista sekä viljelijöiden pahoinvoinnista.

18.12.2013

Kokouksessa kuultiin mm. liiton hankkeen jatkoajasta sekä siihen liittyvistä rahoituskuvioista. Lisäksi keskusteltiin maatalouden ympäristöasioista sekä maitokiintiöasioista. Koottiin keskusliittoon listaa liittyen byrokratianpurkutalkoisiin. Todettiin, että Viikistä on tulossa opiskelijaryhmä liiton alueelle maakuntamatkalle; päätettiin osallistua suunnitellulle tilavierailulle. Todettiin, että järjestöuudistuksen puitteissa alueen MHY:en edustajat kutsutaan liiton edustajien kanssa tammi-kuulla yhteiseen kokoukseen.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Nuorten valiokunta

Nuorten valiokunta piti vuoden aikana seuraavat kaksi kokousta: 28.1.2013 sekä 13.8.2013. Kummankin kokouksen pitopaikkana oli Haapajärvi.

Tammikuun järjestäytymiskokouksessa suunniteltiin syksyllä pidettävää Lasten Maatalousnäyttelyä ja maaseutunuorten omaa osastoa siellä. Lisäksi suunniteltiin yhteistä tapahtumaa yrittäjäyhdistyksen kanssa keväälle 2013 sekä kuultiin keskusliiton nuorten valiokunnan kuulumisia.

Elokuun kokouksessa jatkettiin Lasten Maatalousnäyttelyn osaston suunnittelua ja päätettiin sponsoroida yksi palkinto siellä pidettävään Junior Handler- kisaan. Lisäksi suunniteltiin alustavasti järjestön vuodelle 2014 linjaamaa Maaseutunuorten teemavuotta ja erityisesti sen alueellista toimintaa. Päätettiin innostaa nuorten kerhoja ja yhdistyksiä laittamaan joulutulia 20.12.2013 teiden varsille.

Kuluneen vuoden aikana valiokunnan jäseniä osallistui seuraaviin keskusliiton järjestämiin maaseutunuorten tapahtumiin: Kevätparlamentti 14-15.2.2013 Helsingissä sekä nuorten syysparlamentti 14-16.11.2013 Kokkolassa.

Luomuvaliokunta

Luomuvaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 20.2.2013. Pitopaikkana oli Sokos Hotelli Eden Oulussa. Seuraava kokous pidettiin 10.4.2013; pitopaikkana

OAMK Luonnonvara-alan yksikkö Oulussa. Kokouksissa mm. päätettiin tänäkin vuonna järjestää alueen luomuviljelijöille suunnatut Luomupäivät sekä syksyille myös erillinen luomuviljelyn pellonpiennartapahtuma; tapahtumat toteutetaan yhdessä hankkeen kanssa. Päätettiin kartoittaa luomun opetuksen tilannetta mm. agrologien koulutuksessa sekä seurata tulevia muutoksia luomulainsäädännön ja -valvonnan osalta

Sosiaalivaliokunta

Kokous pidettiin 8.10. ja keskustelussa oli kehysriihen päätösten vaikutus viljelijän sosiaaliturvaan. Valiokunta arvioi lomituksen 5 milj euron leikkauksen seurauksia, joista osa oli jo aiheuttanut muutoksia lomitussyksiköiden tulkinnoissa työajan laskennassa sekä sijaispujen myöntöperusteissa. Lisäksi keskusteltiin luopumistuesta, työhyvinvointityöryhmän ehdotuksista sekä lomituksen ajankoh- taispäivän järjestelyistä.

Valiokunnan jäseniä osallistui sosiaalipoliittisten toimijoiden tapaamiseen Tampereella 8.-9.8.2013.

Porotalousvaliokunta

Valiokunta ei kokoontunut kertomusvuonna. Sen sijaan liittomme yhteistyössä MTK-Lapin kanssa kävi useita palavereja Paliskuntain yhdistyksen kanssa. Käsiteltäviä asioita olivat mm. porovahinkojen arvioimislautakunnan pöytäkirjamalli, porovahingoista viljelyksille sekä toimenpiteet vahinkojen ehkäisemiseksi. Lisäksi sovittiin kahdesta keskustelutilaisuudesta poronostajien ja viljelijöiden välillä.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta

MTK:n maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta on Pohjois-Suomen Maatalous- tuottajain ja metsänomistajien Liittojen ympäristö- ja maapolitiittinen yhteistyöryhmä, jossa ovat edustettuna MTK-Lappi, MTK- Pohjois-Suomi sekä Pohjois-Suomen metsänomistajien liitto.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta piti vuoden aikana yhden kokouksen 6.2.2013 Oulussa. Kokouksessa keskusteltiin mm. ympäristöasiainpäivien järjestelyistä sekä tuulivoimapuistojen korvauksista.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Valiokunta piti kokouksensa 27. helmikuuta. Kokouksen pääasiana käsiteltiin MTK:n yrittäjyysstrategialuonnosta, josta jätettiin lausuntoluonnos liiton johtokunnalle. Lisäksi keskusteltiin maaseudun ympäristöliiketoiminnasta sekä vuoden yrittäjyystapahtumista.

JUHLAT, RETKET JA TAPAHTUMAT

Vuosi 2013 oli MTK:ssa yhdistysten teemavuosi. Yhdistysten vuoden aloitustapahtuma pidettiin 30- 31.1.2013 Sokos

Hotelli Eden Oulussa. Vuoden mittaan teemavuoteen liittyviä alueellisia koulutus- tilaisuuksia järjestettiin seuraavasti:

11.3. Haukiputaalla

16.4. Oulaisissa

17.4. Limingassa

18.4. Taivalkoskella

19.4. Sotkamossa

Koulutukseen osallistui kunkin alueen MTK- ja MHY- yhdistysten luottamushenkilöitä.

SPV- sparrauspäivät ja parisuhdeleiri 8-9.2.2013 Hotelli SaniFani, Kalajoella

Nuorille yrittäjille suunnattu tapahtuma, jossa keskityttiin myös parisuhteen hoitamiseen. Tilaisuudessa oli mukana 25 osallistujaa ja se toteutettiin yhteistyössä MSL:n ja liiton hankkeen kanssa.

Ympäristöasiainpäivä 13.2.2013 Rokua Heath & Spa, Utajärvellä

Yhdistysten ympäristöasiamiehille järjestettiin oma ajankohtaispäivä, jossa luentojen aiheet käsittelivät mm. tuulivoima- asioita sekä maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarviointia. Tilaisuudessa oli mukana 24 osallistujaa.

Kuntokurssi 13.-14.2.2013 Rokua Health & Spa Utajärvellä

Vuoden 2012 yhdistysten syyskokouksissa järjestettiin kuntokurssiarvonta, jonka palkintona oli kahden vuorokauden kuntoloma Utajärvellä, Rokua Spa & Health- kylpylässä. Mukana kuntokurssilla oli 36 henkilöä. Päivien ohjelmaan kuului erilaisia liikuntaryhmiä, rentoutumisharjoituksia sekä hierontaa.

MEP Sarvamaan tapaaminen 14.2.2013

Liiton johtokunta tapasi mep Petri Sarvamaan Utajärvellä. Hän vieraili utajärveläisellä maitotilalla ja kertoi unionin päätöksentekojärjestelmästä maatalousasioissa. Liiton taholta häntä evästettiin maatalouspolitiikan suunniteltujen muutosten vaikutuksesta alueellemme.

Lomitusseminaari 19.2.2013 Rokua Health & Spa Utajärvellä

Lomituksen ajankohtaisiin asioihin pureutuvassa ajankohtaispäivässä keskusteltiin mm. säästötoimien tuomista muutoksista tilatasolla, lomitussyksiköiden erilaisista tulkinnoista sekä työympäristön muutoksen tuomista haasteista yrittäjille ja lomittajille. Melan edustajana oli Elina Montonen. Seminaariin osallistui 73 henkilöä.

Luomupäivät 20-21.2.2013 Sokos Hotelli Eden, Oulussa

Luomuviljelijöille järjestettiin yhteiset opin- topäivät helmikuussa. Tilaisuuteen osallistui 133 henkilöä ja toteutuksessa oli vahvasti mukana myös liiton hanke.

Keskustelutilaisuudet viljelijöiden ja poronomistajien välillä, Ylitornio 14.4. ja Kuusamo 15.4.

Liitto järjesti yhteistyössä MTK-Lapin ja Paliskuntain yhdistysten kanssa tilaisuudet, joissa käytiin läpi nykytilannetta ja ongelmia aiheuttaneita tapauksia osapuolten välillä. Samalla mietittiin mahdollisia keinoja ristiriitojen välttämiseksi jatkossa. Tilaisuuksissa oli yhteensä n. 70 henkilöä.

Laitumelle lasku -tilaisuus 18.5.2013 Kempele

Lehmät päästettiin kevään osalta ensi kertaa laitumelle Kempeleellä, Tuija ja Urpo Heikkisen maatilalla. Tilaisuus oli osa valtakunnallista, keskusliiton ja Valion yhteistyössä toteuttamaa laitumelle laskukampanjaa. Tapahtumaa oli seuraamassa n. 400 henkilöä.

Metsäiltamat 25.5.2013 Ruokolahden lavalla Siikajoen Paavolassa sekä 13.9.2013 Naapurinvaaran huvikeskuksesta Sotkamossa

Liitto oli osaltaan mukana järjestelmässä maa- ja metsätalousryttäjille suunnattuja ohjelmallisia iltamia Siikajoella ja Sotkamossa. Yhteensä kahden illan aikana ohjelmista ja tanssimusiikista oli nauttimassa n. 1900 osallistujaa.

Toimintakilpailun palkintotilaisuus 28.6.2013 Oulussa

MTK- yhdistysten välisen toimintakilpailun palkintotilaisuus pidettiin Oulussa; Toppilan kesäteatterissa, jossa esityksenä oli Jukka Puotila Show. Tilaisuuteen osallistui n. 40 henkilöä.

Luomun pellonpiennarpäivä 21.8.2013 Muhoksella

Pellonpiennarpäivään kokoonnuttiin keskiviikkona Keräsen tilalle Liminkaan. Paikalle saapui n. 120 luomusta kiinnostunutta henkilöä. Tilaisuudessa kuultiin myös asiantuntijoiden luentoja sekä nautittiin luomulounas.

Kansanedustajatapaaminen 30.8.2013

Elokuussa 2013 järjestettiin liiton johtokunnan ja alueen kansanedustajien yhteinen tapaaminen Tyrnävällä. Keskusteluiden aiheina olivat mm. valtion talousarvioluonnos sekä ajankohtaiset asiat tukipolitiikassa.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen vierailulla Sotkamossa 17.9.2013

Kainuun vierailun yhteydessä ministeri Koskinen tapasi kainuulaisia viljelijöitä ja liiton edustajia Huuskon maitotilalla.

Maaseutunuorten lentopalloturnaus 16.11.2013 Sotkamossa

MTK- Pohjois-Suomi ja Sotkamon maaseutunuorten kerho järjestivät maaseutunuorten lentopalloturnauksen MTK:n jäsenyhdistyksille lauantaina 16.11.2013 Sotkamossa lukion tiloissa.

Turnaus oli järjestyksessään 22. ja paikalle saapui 9 joukkuetta. Vuoden 2013 turnauksessa voiton vei MTK-Limingan joukkue.

Lentopallo-otteluiden lopputulokset 2013: 1. Liminka, 2. Oulainen, 3. Nivala, 4. Kuusamo, 5. Haapavesi 6. Haapajärvi 7. Merijärvi, 8. Sotkamo ja 9. Paltamo

KULUTTAJATYÖ

Kuluttajatyön osalta liitto oli vuoden aikana mukana useissa eri tapahtumissa, joissa kohdattiin kuluttajia ja lisättiin heidän tietoisuuttaan alkutuotannosta Suomessa. Osa tapahtumista toteutettiin yhteistyössä yhdistysten, eri sidosryhmien tai liiton hankkeen kanssa. Väkirikkaimpia näistä olivat mm. erilaiset Päivä Maalla-tapahtumat, Nurmitapahtuma, PikkuFarmari sekä Lasten Maatalousnäyttely.

KANSANEDUSTAJIEN KUMMITILAVIERAILUT

Vuoden 2013 aikana jatkettiin kansanedustajien vierailuja heidän omilla kummimaatiloillaan. Toiminnasta saadut kokemukset olivat erittäin myönteisiä kaikkien osapuolten osalta.

C-ALUEEN TUOTTAJALIITTOJEN YHTEISTYÖ

Vuonna 2013 pohjoisen tukialueen eli C-alueen tuottajaliitot pitivät kaksi yhteistä kokousta. C-liittojen puheenjohtajana toimi MTK-Pohjois-Karjalan puheenjohtaja Jouni Mäkisalo ja sihteerinä MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja Yrjö Ojanieni.

C-liittojen ensimmäinen kokous pidettiin Kempeleessä 16.4.2013. Kokouksessa pääasioina olivat MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajan paikan täyttäminen ja MTK:n organisaatiouudistus (metsäjäsenyys). Valtuuskunnan puheenjohtajan valintaan liittyen kokouksessa käytiin perusteellinen keskustelu paikan täyttämistä ja kyseisen tehtävän vaatavuudesta. Liitot tekivät kokouksessa myös esityksiä tehtävään valittavista henkilöistä ja ehdolle nousseet henkilöt käyttivät kokouksessa myös omat esittelypuheenvuoronsa. MTK:n organisaatiouudistukseen liittyen kokouksessa käsiteltiin MTK:n johtokunnan tekemää esitystä organisaatiouudistuksesta sekä käsiteltiin tuottajaliitoissa valmisteltuja korjausehdotuksia valtuuskunnan käsittelyä varten. Lisäksi kokouksessa käytiin keskustelua ajankohtaisesta maatalouspoliittisesta tilanteesta. C-liitot pitivät tärkeänä, että tukimuutosten arvioimiseksi ja päätöksenteon tueksi järjestössä tarvittaisiin ehdottomasti tilamallilaskelmia ja vaikutusarvioita.

Toinen C-liittojen kokous pidettiin ennen syksyn valtuuskuntaa 13.11.2013 Helsingissä. Marraskuun kokouksessa käsiteltiin

MTK:n syksyn valtuuskunnan luottamushenkilövalintoja, MTK:n organisaatiouudistusta ja ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä. Kokouksessa ajankohtaisista kysymyksistä alusti MTK:n johtokunnan jäsen Eero Isomaa. Ajankohtaisista edunvalvontakysymyksistä kokouksessa käsiteltiin erityisesti mm. 141-tuen valmistelutilannetta, EU-maatalouspolitiikan uudistuksen tilannetta ja maidon pohjoisen tuen kysymystä.

KOULUTUS

MTK Start 1, 5.-6.2.

Järjestön perusasioihin uusia luottamushenkilöitä oli perehdyttämässä järjestökoulutuksen puolelta Tapani Laukkanen. Kurssilaisia paikalla oli 15. Kurssi järjestettiin yhteistyössä MTK-Keski-Pohjanmaan kanssa. Kurssipaikkana oli Kylpylähotelli Sani Kalajoella.

Peruskauraa 23.2.

Yhdistysten uusille puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin oma perehdytyspäivä Maalaiskartano Pihkalassa Kestilässä. Perusteista kertomassa olivat Markku Karjalainen ja Janne Mäkinen. Paikalla 9 henkilöä.

MTK Start 2, 13.-14.3.

Kurssilla keskityttiin sanalliseen ja kirjalliseen ilmaisuun käytännön harjoitusten kautta. Johdattelijoina olivat Eeva Kaarne, Jouko Rönkkö ja Tapani Laukkanen. Kurssilaisia oli 7. Kurssi järjestettiin yhteistyössä MTK-Keski-Pohjanmaan kanssa. Kurssipaikkana oli Kylpylähotelli Sani Kalajoella.

Tukikoulutustilaisuudet

EU-avustajille järjestettiin koulutustilaisuudet 27.2. Haapavedellä, 28.2. Muhoksella ja 1.3. Paltamossa. MTK:sta tilaisuuksissa oli luennoimassa Leena Ala-Orvola sekä asiantuntijat Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksesta sekä paikallisesta maataloushallinnosta.

Viljelijöille järjestettiin liiton oman hankkeen ja YmpäristöAgro- hankkeen puitteissa EU-tukihakuun liittyviä infotilaisuuksia aikavälillä 12.3.- 3.4.2013, yhteensä 13 eri paikkakunnalla. Tilaisuuksissa olivat luennoimassa myös ProAgria Oulun sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijat.

Yhdessä Kainuun maaseutuyritysten elinvoima -hankkeen kanssa järjestettiin 9 tuki-infotilaisuutta 15.3.-2.4. Tietoa jakoivat ELY-keskuksen, kunnan maatalousviranomaisten ja järjestön edustajat.

NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUKSET

Vuoden 2013 aikana järjestettiin kaksi liiton alueen tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelukunnan kokousta.

30.-31.1.2013 Sokos Hotel Eden, Oulu

Neuvottelukunnan kokous pidettiin yhdistysten teemavuoden avaustilaisuuden yhteydessä. Kokouksessa käsiteltiin mm. CAP-uudistusta, kevään tulevia tapahtumia ja erityisesti yhdistysten toiminnan kehittämistä.

1.-2.10.2013 Katinkulta, Sotkamo

Kokous järjestettiin yhdessä MTK-Pohjois-Karjalan kanssa. Teemana oli erityisesti yhdistysten teemavuoden tilaisuudet, niin menneet kuin tulevatkin. Kokouksessa keskusteltiin kuluttaja- ja kilpailuviraston linjauksista päivittäistavarakaupassa, tuottajan asemasta elintarvikkeetjussa sekä maatalouspolitiikan muutoksista. Paljon keskustelua herättivät myös järjestöuudistus sekä maaseutun tuoreen tuleva teemavuosi, Intohimon vuosi 2014. Illallisella oli mukana aluepäällikkö Jouni Liuska LähiTapiolasta. Kokouksessa oli mukana 92 osallistujaa.

TIEDOTUSTOIMINTA

Liitto

Jäseniin pidettiin yhteyttä UtisJyvät lehden, sähköpostin ja eri tilaisuuksien kautta. UtisJyvät lehti ilmestyi vuoden aikana kaksi kertaa ja lisäksi jäsentiloille lähetettiin MTK:n toimesta uudistettu MTK:n jäsenlehti Mainio neljä kertaa vuodessa.

Puolueisiin ja kansanedustajiin pidettiin yhteyttä usealla eri MTK:n tasolla. Liitto teki tiivistä yhteistyötä kaikkien puolue-ryhmien kanssa. Lehdistön kautta välitettiin tietoa ajankohtaisista asioista. Maakunnalliset ja paikalliset sanomalehdet julkaisivat artikkeleja ja juttuja maatalousyrittäjien asioista. Eri maatalouden sidosryhmien tapaamisissa pidettiin maatalousyrittäjien etuja esillä.

Maaseudun organisaatioiden yhteistyöryhmänä toimi maaseutuvisikko, johon kuuluivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ProAgria Oulu, Suomen Metsäkeskus, MTK-Pohjois-Suomi ja MTT Ruukki. Se kokoontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa. Neuvotteluissa käytiin läpi organisaatioiden ajankohtaisia asioita.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktiivointihanke

Liiton hallinnoiman hankkeen kolmas toimintavuosi oli aktiivisen toiminnan aikaa ja hankkeessa pureuduttiin seuraaviin aiheisiin:

- kuluttajatyö
  - kuntien hankinnat ja lähiruoka
  - luomu
  - maaseutuyrittäjä työnantajana
  - verotus
  - maataloustuet
  - maatilojen yhtiöittäminen
  - ympäristöluvut
  - lisäpellon hankinta
  - EU-tason maatalouspolitiikka ja tulevan ohjelmakauden valmistelutyö
- Teemoihin liittyen järjestettiin erilaisia tapahtumia, infoja ja opintomatkoja.

Vuonna 2013 toteutetut teemaseminaarit:

- Miten onnistumme yhdessä? Tavoitteena menestyvä yritys ja hyvä parisuhde –seminaari Kalajoella 8.-9.2. Yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa.
- Mahtuuko robotti Koillismaan navettaan –seminaari 5.3. Kuusamo. Yhteistyössä Kuusamon, Posion ja Taivalkos-

ken tuottajayhdistysten ja alueen kuntien kanssa.

- Pohjois-Pohjanmaa Maaseutugaala 6.9. Oulu. Yhteistyössä Utispuuro –hankkeen kanssa.

Hankkeen toteuttamat opintomatkat:

- 1) Opintomatka lin Olhavan tulivoima- puistoon 25.4.
- 2) Kainuu Senaatorilla 2014 – tapahtumaan liittyvä valmistelutyö: Opintomatka Pohjois-Karjalan Senaatorin tapahtumaan 13.-14.6. Yhteistyössä luontomatkailun ja kyläteemaohjelmahankkeiden sekä Kainuulainen lähiruoka -hankkeen kanssa.
- 3) Hanketoimijoiden yhteiskyöty Keskittävän Maatalouden hanketreffille Kuortaneelle 27.-28.11.
- 4) Naudanlihantuotannon opintomatka Keski- ja Etelä-Pohjanmaalle 11.-12.12.

Vuoden 2013 aikana jatkettiin ”MTK-Pohjois-Suomi maatilojen sukupolvenvaihdosten edistäjänä” –selvityksen tekemistä.

Hankkeelle kuuluu Kainuussa Maaseutuelinkeinojen teemaohjelman koordinointi, johon liittyviä palaverite ja tapaamisia oli vuoden aikana useita. Teemaohjelman alla toimi vuonna 2013 yhteensä 8 hanketta. Pohjois-Pohjanmaalla varsinaista koordinointi tehtävää ei ole, mutta sidosryhmäyhteistyötä muiden hanketoimijoiden kanssa tehdään tarpeen mukaan.

Hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin osallistui vuonna 2013 yhteensä noin 2900 henkeä. Suurimmat osallistujamäärät keräsivät Pohjois-Pohjanmaan Ruokaralli sekä perinteinen tuki-infokierros keväällä.

TALOUS

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2013

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK-Pohjois-Suomi ry

MAATALOUSTUOTTAJAIN POHJOIS-SUOMEN LIITTO MTK-POHJOIS-SUOMI ry

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2013

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Koulutus- ja kurssitoiminta	236 378,27	228 785,20
Riskienhallintayhteistyö	12 469,00	11 694,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	8 476,84	14 210,46
Saadut korvaukset	30 405,64	27 176,50
Muut yleistuotot	23 468,60	41 260,54
	<u>311 198,35</u>	<u>323 126,70</u>
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-272 773,86	-316 211,76
Henkilösivukulut	-64 988,48	-69 779,84
Poistot	-1 095,03	-1 460,04
Vuokrat	-13 916,42	-10 253,88
Koulutus- ja kurssitoiminta	-35 642,07	-28 850,45
Matkakulut	-47 176,45	-62 640,33
Kokoukset ja tilaisuudet	-64 579,55	-52 080,18
Painatuskulut	-12 416,04	-14 615,40
Johtokunta ja valiokunnat	-39 345,69	-38 825,81
Toimistokulut	-79 287,80	-65 389,36
Huoneistokulut	-4 986,79	-4 265,41
Suhdetoiminta	-6 504,78	-8 059,03
Jäsenmaksut	-202 821,00	-196 689,00
Vakuutukset	-1 781,90	-1 220,70
Muut vars. toiminnan kulut	-12 138,55	-19 339,30
	<u>-859 454,41</u>	<u>-889 680,49</u>
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-548 256,06	-566 553,79
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsen- ja kannatusmaksut	527 137,59	525 392,66
Kulujäämä	<u>-21 118,47</u>	<u>-41 161,13</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	105 597,96	109 947,63
Kulut	<u>-17 358,25</u>	<u>-13 798,70</u>
Kulu-/tuottojäämä	67 121,24	54 987,80
Satunnaiset erät		
Tuotot		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>67 121,24</u>	<u>54 987,80</u>

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK-Pohjois-Suomi ry

TASE	31.12.2013	31.12.2012
Vastaavaa	€	€
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Osakehuoneistot	161 927,98	161 927,98
Kalusto	3 285,07	4 380,10
	<u>165 213,05</u>	<u>166 308,08</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	421 945,42	318 429,70
Liittotili, MTK	1 177 716,12	1 171 801,74
	<u>1 599 661,54</u>	<u>1 490 231,44</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	40 040,20	58 843,93
Saamiset hankkeelta	205 971,02	202 575,90
Siirtosaamiset	16 043,15	10 207,59
	<u>262 054,37</u>	<u>271 627,42</u>
Rahat ja pankkisaamiset	46 073,63	80 265,12
	<u>2 073 002,59</u>	<u>2 008 432,06</u>
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Sidotut rahastot	374 738,60	374 738,60
Muut rahastot	353 471,78	353 471,78
Edellisten tilikausien ylijäämä	201 231,53	146 243,73
Kuluvan tilikauden ylijäämä/alijäämä	67 121,24	54 987,80
	<u>996 563,15</u>	<u>929 441,91</u>
Varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset		
Investointivaraukset	12 614,09	12 614,09
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen (Yhdistyst.MTK)	896 013,52	861 051,71
Lyhytaikainen	167 811,83	205 324,35
	<u>1 063 825,35</u>	<u>1 066 376,06</u>
	<u>2 073 002,59</u>	<u>2 008 432,06</u>

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.- 31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan ja toiminnanjohtajan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Toiminnanjohtajan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä ja siitä, ovatko johtokunnan jäsenet ja toiminnanjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulussa 15. päivänä huhtikuuta 2014

Janne Pesonen

Janne Pesonen
HTM

Kirsi Kontro

Kirsi Kontro
HTM

Paikka MTK-Pohjois-Suomen liiton toimisto, Oulu

Aika 15.4.2014

Läsnä Timo Hyvönen, toiminnantarkastaja
Sinikka Kaikkonen, toiminnantarkastaja
Harri Peltola, liiton puheenjohtaja
Tarja Bäckman, toiminnanjohtaja
Johanna Vaittinen, toimistosihteeri
Janne Pesonen, tilintarkastaja
Kirsi Kontro, tilintarkastaja

Liiton johtokunnan puheenjohtaja Harri Peltola antoi tilanneraportin ajankohtaisista asioista. Viime vuoden toiminta poikkesi osin suunnitellusta toimistosihteerin jatkaessa vanhempainvapaita, sijaisen siirtyessä uusiin tehtäviin ja tilalle ei palkattu uutta sijaista. Loppuvuoden osalta toiminnanjohtajan irtisanoutuessa tehtävistään vt. toiminnanjohtajana jatkoi järjestöagrologi Sirpa Törmikoski ja hänen tilalleen ei palkattu sijaista. Käytännössä koko vuoden on toimittu yhden toimihenkilön vajauksella. Muilta osin liiton toiminta vastasi sekä toimintasuunnitelmaa että talousarviota.

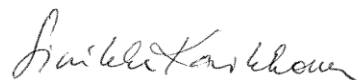
Tilintarkastajat kertoivat suorittamansa tarkastuksen periaatteista ja totesivat liiton kirjanpitoa ja taloutta hoidetun suunnitelmallisesti ja säädösten mukaisesti. Tarkasteltiin tilinpäätöstä ja tasetta ja todettiin liiton talouden olevan vakaalla pohjalla. Tilintarkastajat totesivat, että suurimpana syynä tilikauden ylijäämään vaikutti loppuvuodesta tehty kertaluontoinen osakekauppa sekä osakkeiden arvonnousut.

Yhdistysten kokouksiin tulisi löytää uusia toimintamalleja jäsenistön aktivoimiseksi.

Oulussa 15.4.2014

Timo Hyvönen

Sinikka Kaikkonen

JOHTOKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013

Järjestö

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK Pohjois-Suomi ry:n neljäntenä toimintavuotena toiminta aloitettiin täydellä toimihenkilövahvuudella. Loppuvuoden kolme viimeistä kuukautta toimihenkilöissä oli yhden henkilön vajuus ja samalla johtokuntaa työllisti uuden toiminnanjohtajan rekrytointiprosessi. Toiminnanjohtajan sijaista 1.10. -31.12.2013 välisen ajan hoiti järjestöagrobiologi Sirpa Törmikoski. Vuosi 2013 oli myös liiton hallinnoiman Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankkeen toinen täysimittainen toimintavuosi.

Liiton Oulun toimistotiloissa tapahtui kesäkuulla vesivahinko, jonka aiheuttamien vaurioiden korjaaminen kesti lähes koko loppuvuoden ajan. Välittömästi tämän remontin valmistuttua taloyhtiö aloitti mittavat korjaustyöt samoissa tiloissa. Näiden kahden remontin keskellä toimihenkilöiden oli haastavaa työskennellä täysipainoisesti ja hetkellisesti etätyöt lisääntyivätkin Oulun toimistolla pääsääntöisesti työskentelevien henkilöiden kohdalla.

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liiton jäseninä ovat alueen 43 maataloustuottajain yhdistystä ja kahdeksan yhteisöjäsenä: OSK ItäMaito, OSK Pohjolan Maito, Lihakunta, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, Tapiola, MHY Länsi-Kainuu, MHY Ylä-Kainuu ja MHY Kainuu. Maataloustuottajain yhdistyksissä oli toimintavuoden lopussa 4 758 jäsentilaa ja yhteensä 13 585 henkilöjäsentä.

Liiton toiminta tukeutuu vahvasti yhdistysten aktiiviseen toimintaan. Perusjäsenistömme koostuu niin maa- ja metsätaloudenharjoittajista kuin maaseutuyrittäjistä. Järjestöä arvostetaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja vaikutusvalta jäsenistöä koskevissa asioissa on merkittävä. Mahdollisimman korkea järjestäytymisaste antaa hyvän lähtökohdan hoitaa edunvalvontaa.

Kuluneen vuoden aikana Savonlinnan liittokokouksen 2012 päätösten mukainen järjestö-uudistus eteni suunnitellulla tahdilla. Johtokunta antoi keskusliitolle syksyllä lausunnon organisaatiouudistuksesta ja siinä keskeisenä asiana olevasta metsäjäsenyydestä.

Teemana Yhdistysten vuosi

Vuotta 2013 vietettiin yhdistysten teemavuotena. Valtakunnallinen teemavuoden aloitus-tilaisuus pidettiin tammikuun lopulla liiton alueella Oulussa. Teemavuoden aikana keskityttiin yhdistysten toiminnan

aktivoimiseen ja kehitettiin paikallista vaikuttamista niin kunta-päättäjien kuin kuluttajienkin suuntaan. Kuluneen vuoden aikana yhdistykset jakoivat kuntapäätäjille mm. alkutuotantoon liittyvää tilastotietoa.

Jäsenten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin tukeminen oli myös keskeinen osa Yhdistysten vuotta 2013. Tämän teeman alla yhdistykset ja liitto järjestivät useita erilaisia jäsenten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia tukevia tilaisuuksia.

Yhdistysten vuoden toteuttamiseksi keskusliitto palkkasi 4 alueellista alueasiamiestä. Pohjoisen alueen muodostivat MTK Pohjois-Suomen liiton lisäksi MTK Lappi, MTK Keski-Pohjanmaa ja MO-liitto Pohjois-Suomi. Tällä pohjoisella alueella alueasiamiehenä toimi Janne Mäkinen. Alkuosan vuodesta Janne Mäkisen toimistolla sijaitti liiton toimistolla ja kesäkuusta lähtien hän työskenteli MO-liitto Pohjois-Suomen toimistotiloissa.

Kuluneen teemavuoden aikana yhdistysten välillä oli meneillään valtakunnallinen Vuoden Helmi- kilpailu. Johtokunta valitsi alueen ehdokkaaksi ko. kilpailuun MTK Limingan, joka onnistui ansiokkaasti aktivoimaan toimintaansa monella toiminnan osa-alueella.

Edunvalvontatoiminta

Markkinoilla tuottajahintojen ja tuotantokustannusten välisen erotuksen lisääntyminen heikensi entisestään jäsentemme taloudellista tilannetta. Tuotantosuunnista lihantuotanto edelleenkin kärsi heikoimmasta kannattavuudesta.

Kuluneen vuoden aikana liitto otti useasti kantaa maatalouspolitiikan ajankohtaisimpiin asioihin. Aloitteita tehtiin mm. lomitussasioista keskusliiton johtokunnalle sekä kansanedustajia tiedotettiin mm. nitraattiasetuksen uudistamisesta. Loppuvuodesta pyydettyjä lausuntoja jätettiin mm. ELY-keskuksille Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 luonnoksesta.

Liitto kutsui helmikuussa EU-parlamentaarikko Petri Sarvamaan vierailemaan Utajärvellä Salosen maitotilalla. Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen tutustui liiton pyytämänä syyskuussa Sotkamossa Huuskon maitotilaan. Näillä ja useilla muilla kontakteilla päättäjien suuntaan liitto pyrki vaikuttamaan alueen maataloutta edistävasti.

Tukipolitiikassa valmistauduttiin Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksiin ja ohjelmakauden vaihtumiseen vuonna 2014. EU:n päätöksentekoprosessissa käytöön otettu trilogiperiaate osaltaan hidastutti asioiden käsittelyä ja uuden ohjelmakauden aloitus viivästy.

Tästä johtuen maatalouspolitiikan uudistuksen lopullisesta sisällöstä, jossa yhtenä uutena asiana oli tukien viherryttäminen, ei vielä vuoden 2013 aikana saatu päätöksiä.

MTK Pohjois-Suomi hoitaa valtakunnan ja EU-tason maatalous- ja maaseutupoliittista edunvalvontaa järjestön sisällä pääsääntöisesti C-alueen tuottajaliittojen yhteistyön pohjalta. Lisäksi Eero Isomaa oli MTK:n johtokunnan jäsenenä valtakunnan tasolla ja oli myös MTK:n maitovaluokunnan puheenjohtaja. Kuluneen vuoden aikana liiton puheenjohtaja Harri Peltola toimi MTK:n valtuuskunnan 2. varapuheenjohtajana.

Hallinto

MTK Pohjois-Suomen korkein päättävä toimielin on liiton yleinen kokous. Kokoukseen jäsenenä olevat tuottajayhdistykset voivat valita yhden edustajan aina alkavaa 100 jäsentä kohti. Yhteisöjäsenten edustajamäärä on yksi edustaja jäsenyhteisöä kohti.

Liiton kevätkokous pidettiin 26.4.2013 Oulunsalo-talossa Oulunsalossa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 94 virallista kokousedustajaa ja yhteisöistä 1 edustaja. Yhteensä kokouksessa oli osallistujia 100 henkilöä. Kokouksen pääpuhujana oli Ympäristöministeriön kansliapäällikkö Hannele Pokka, joka piti myös ajankoh-taiskatsauksen ympäristölain-säädännön tulevista muutoksista. Puheenvuorossaan hän nosti esille myös lähiruoan merkityksen. Metsäsektorin ajankohtaiskatsauksen esitti puolestaan MO-liitto Pohjois-Suomen kehittämispäällikkö Markku Ekdahl.

Kokouksen julkilausumassa vaadittiin, että hallituksen tulee muistaa hallitusohjelmaan kirjoitetut, maatilojen kehittämistä ja viljelijöiden jaksamista tukevat toimenpiteet. Maatila-talouden pääluokkaan kohdennettaviksi suunniteltuja mittavia leikkauksia ei voida toteuttaa ilman, että alan rakennekehitys vaarantuu. Lisäksi kokousväki muistutti, että markkinoiden ja elintarvikeketjun toimivuuteen on edelleen kiinnitettävä huomiota, ja että parantamalla viljelijöiden markkina-asemaa turvataan myös kotimainen ruoantuotanto.

Liiton syyskokous pidettiin 3.12.2013 Kajaanin lukiolla Kajaanissa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 119 virallista kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokoukseen osallistui 140 henkilöä. Kokouksen ajankoh-taiskatsauksen esitti MTK:n maatalousjohtaja Minna-Mari Kaila.

Julkilausumassa kokous muistutti alku-tuotannon yhä heikkenevän kannattavuuden uhkaavan jopa 300 000:ta työpaikkaa elintarvikeketjussa. Kokous

kantoi huolta myös EU:n tulevan ohjelma-
kauden sisällöstä ja piti erittäin tärkeänä,
että maamme viljelyksessä oleva peltoala
saadaan kokonaisuudessaan ja riittävä
rahoitus varmistaen mahdollisimman
monen tuen piiriin. Lisäksi kokous muis-
tutti, että hallituksen on puututtava yhä
lisääntyvän byrok-ratian määrään, joka
aiheuttaa jatkuvaa kilpailuhaittaa ja
lisäkustannuksia maataloudelle.

Liiton 10-jäseninen johtokunta kokoontui
vuoden aikana 14 kertaa. Johtokunnan
järjestäytymiskokouksessa 8.1.2013
Utajärvellä johtokunnan puheenjohtajaksi
valittiin maanviljelijä Harri Peltola
Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi
maanviljelijä Jari Ahlholm Kärsämäeltä.
Kokousten lukumäärä johtokunnalla oli
kuluksena vuonna tavanomaista suu-
rempi; erityisesti tähän oli vaikuttamassa
loppuvuoden aikana ollut toiminnan-
johtajan rekrytointiprosessi.

MTK:n valtuuskunnassa liittoa edustivat
Harri Peltola, Jari Ahlholm, Ari Varis ja
Pekka Hallikainen. MTK:n johtokunnan ja
MTK:n säätiön hallintoneuvoston jäsenenä,
ja MTK:n maitovaliokunnan puheen-
johtajana oli Eero Isomaa. Toisena MTK:n
säätiön hallinto-neuvoston jäsenenä oli
Pentti Keränen.

MTK:n muissa valiokunnissa edustajina
olivat Harri Peltola aluekehitysvalio-
kunnassa, Liisa Myllylä hyvinvointivalio-
kunnassa, Samuli Leinonen luomuväli-
kunnassa, Timo Hyvönen maaseutu-
yrittäjyysvaliokunnassa, Tuija Korhonen
maaseutunuorten valiokunnassa, Inga
Manninen nautajaostossa, Janne Matin-
lauri perunavaliokunnassa, Jari Ahlholm
tuotanto-talousvaliokunnassa ja Urpo
Heikkinen ympäristö- ja maapoliittisessa
valiokunnassa.

Liiton johtokunnan alaisuudessa toimivat
maaseutunuorten, maaseutuyrittäjä-,
sosiaali-, luomu- ja tarkastusvaliokunta
sekä työvaliokunta. Lisäksi maaseutu-
nuortenvaliokunta toimi kuluttajatyö-
ryhmänä. Maa- ja ympäristöpoliittinen
valiokunta toimi yhdessä Metsänomis-
tajien liitto Pohjois-Suomen ja Maatalous-
tuottajain Lapin liitto MTK Lapin kanssa.
Porotalous-valiokunta oli yhteinen MTK
Lapin kanssa.

Liiton toimihenkilöitä olivat toiminnan-
johtaja Matti Perälä (30.9.2013 saakka),
kenttäpäällikkö Markku Karjalainen ja
järjestöagrologi Sirpa Törmikoski. Toimis-
tosihteeri Johanna Vaittinen palasi
toimeensa hoitovapaalta 2.9.2013. Liiton
kirjanpidosta vastasi 1.2.-31.8.2013 ajalla
Tilitoimisto Debet & Kredit, toimistosih-
teerin sijaisena toimineen Janne Mäkisen
siirrettyä alueasiamiehen tehtävään. 1.2.-
31.8. toimistosih-teerin tehtäviä hoitivat
muut toimihenkilöt oman toimensa ohella.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen
tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihank-
keessa hanke-vetäjänä oli Anita Mäkipelto
ja maaseutukoordinaattorina oli Kari
Tervonen. 2.9.-17.11. välisellä ajalla maa-
seutukoordinaattorin tehtävän ovat hoita-
neet osa-aikaisesti Tuija Korhonen ja Kari
Tervonen, 18.11. lähtien Tuija Korhonen
täysiaikaisesti. Anita Mäkipellon, Kari
Tervosen ja Tuija Korhosen työsuhteet
olivat rahoituspäätöksestä johtuen määrä-
aikaisia ja päättyivät vuoden 2013
lopussa.

Liiton toimihenkilöistä Matti Perälä, Sirpa
Törmikoski, Johanna Vaittinen ja Anita
Mäkipelto työskentelivät liiton Oulun
toimistolla ja Markku Karjalainen, Kari
Tervonen ja Tuija Korhonen liiton
Kajaanin toimistolla. Alkuvuoden alue-
asiamies Janne Mäkisen toimistolla
sijaisi liiton toimistolla ja kesäkuusta
lähtien hän työskenteli MO-liitto Pohjois-
Suomen toimistotiloissa.

Talous

Tilikauden tulos oli 67 121,24 euroa ylijää-
mäinen. Tilikauden ylijäämään vaikutti
pääosin kertaluontoinen osakekauppa
sekä osakkeiden arvon nousu, näiden
osuus ylijäämästä on 52 910,17 euroa.
Henkilöstökulut jäivät ennakoitua pienem-
miksi, koska liitto toimi osan vuotta ilman
vakinaista toiminnanjohtajaa ja toimisto-
sihteeriä. Muilta osin liiton toiminta vastasi
talousarviota ja toimintasuunnitelmaa.

Jäsenmaksutuotot yhdistyksiltä ja
yhteisöjäseniltä olivat 527 137,59 euroa ja
liiton maksamat jäsenmaksut 202 821,00
euroa. MTK Pohjois-Suomen omaisuutta
on sijoitettuna osake-huoneistoihin, osak-
keisiin ja osuuksiin sekä liittotilille keskus-
liittoon. Taseen loppusumma oli vuoden
lopussa 2 073 002,59 euroa ja oma
pääoma 996 563,15 euroa.

**TÄMÄN ME TEIMME
VUONNA 2013**

- ✓ Teimme aktiivisesti työtä tämän alueen maatalouden kehittämiseksi, kustannusten alentamiseksi ja viljelijöiden taloudellisen sekä henkisen hyvinvoinnin lisäämiseksi.
- ✓ Edistimme maaseudun elinkeinojen kehittämistä alueellamme LUOVA-verkoston kautta.
- ✓ Osallistuimme Pohjois-Pohjanmaan sekä Kainuun alueellisten Maaseutustrategioiden tekemiseen.
- ✓ Vaikutimme MTK:n kautta EU:n tulevan ohjelmakauden maatalouspolitiikkaan alueemme näkökulmasta.
- ✓ Ylläpidimme keskustelua EU:n tulevan ohjelmakauden maidon tuotannonohjaus- ja markkinajärjestelmästä.
- ✓ Järjestimme jäsenille yhdessä sidosryhmien kanssa Maa- ja Metsäväen iltamat Sotkamossa sekä Paavolassa.
- ✓ Tuotimme ja jaoimme runsain mitoin maaseudun elinkeinoja käsittelevää informaatiota alueemme tiedotusvälineille ja jäsenillemme.
- ✓ Pidimme tiivistä yhteyttä vaalipiirimme kansanedustajiin sekä ylläpidimme kummimaatilatointa heidän kanssaan.
- ✓ Edistimme AMK-agrologikoulutuspaikkojen säilymistä OAMK:n luonnonvara-alan yksikössä Oulussa.
- ✓ Järjestimme Yhdistysten vuoden –teemaan liittyvää koulutusta yhdistysaktiiveille.

LIITON TALOUSARVIO VUODELLE 2014

	1.1. - 31.12.2013	1.1. - 31.12.2014
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Koulutus- ja kurssitoiminta	41 900,00	31 900,00
Riskienhallintayhteistyö	8 000,00	10 000,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	16 000,00	14 000,00
Saadut korvaukset	29 640,00	27 640,00
Hanketuotot	24 150,00	137 850,00
Muut yleistuotot	17 000,00	17 000,00
	136 690,00	238 390,00
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-224 000,00	-277 000,00
Henkilösivukulut	-60 340,00	-70 800,00
Poistot	-1 250,00	-1 000,00
Vuokrat ja yhtiövastikkeet	-11 000,00	-11 000,00
Koulutus- ja kurssitoiminta	-37 500,00	-36 300,00
Matkakulut	-34 500,00	-37 000,00
Kokoukset ja tilaisuudet	-15 500,00	-40 500,00
Painatuskulut	-13 450,00	-10 600,00
Johtokunta ja valiokunnat	-40 000,00	-39 000,00
Toimistokulut	-37 900,00	-56 600,00
Huoneistokulut	-7 450,00	-7 450,00
Suhdetoiminta	-8 750,00	-8 790,00
Jäsenmaksut	-202 900,00	-209 200,00
Vakuutukset	-1 500,00	-1 300,00
Muut vars. toiminnan kulut	-22 300,00	-19 900,00
	-718 340,00	-826 440,00
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-581 650,00	-588 050,00
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsen- ja kannatusmaksut	521 900,00	539 800,00
Kulujaämä	-59 750,00	-48 250,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	73 750,00	62 650,00
Kulut	-14 000,00	-14 400,00
Kulu-/tuottojäämä	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Tuotot/kulut	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	0,00

TOIMINTASUUNNITELMA

MTK-Pohjois-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2014

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto on yksi neljästätoista MTK:n jäsenliitosta. MTK-Pohjois-Suomi tekee yhteistyötä kaikkien MTK:n liittojen kanssa. Liitto on jäsenmäärältään kolmanneksi suurin ja kuuluu EU:n maataloustukiluokituksessa pohjoiseen C-alueeseen. Liitto toimii Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueilla ja sillä on jäsenenä 43 maataloustuottajayhdistystä.

MTK-Pohjois-Suomi toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistön taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa. Liiton tehtävänä on vastata alueensa maa- ja metsätalouden yritystoiminnan ja maatilapohjaisen maaseutuyrittämisen kehityksestä ja onnistumisesta. Liiton toiminta lähtee jäsenten tarpeista ja se toteutetaan yhteistyössä järjestön ja jäsenten kanssa.

Tuottajaliiton toiminnassa otetaan huomioon MTK:n tavoite- ja periaateohjelman mukaiset arvot, periaatteet ja tavoitteet sekä huomioidaan MTK:n toimintasuunnitelman mukaiset painotukset ja asiat. Toiminta-ajatuksensa toteuttamiseksi liitto vaikuttaa maa- ja metsätalouden sidosryhmiin sekä yhteiskunnan muihin sektoreihin. Toiminta-ajatuksen mukaiset tavoitteet toteutetaan eri sidosryhmien kanssa tiiviissä yhteistyössä.

MTK-Pohjois-Suomi hallinnoi Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanketta toimialueellaan. Hankkeen avulla huolehditaan alueemme maaseutuyrittäjien ja sidosryhmien tietotarpeista sekä ohjataan kehittämishankkeiden kohdentamista tarpeellisiin teemoihin.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio:

- Jäsenet ja järjestö yhdessä varmistavat maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen.
- Vahva ja yhtenäinen MTK on merkittävä ja aktiivinen markkina- ja yhteiskuntavaikuttaja.

Avaintavoite 1. Tehostamme ja monipuolistamme edunvalvontaa

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

Lisää tiedottamista ajankohtaisista edunvalvonnan ja erityisesti tukipolitiikan kysymyksistä sekä niissä saavutetuista tuloksista jäsenistön suuntaan.

Laatii kannanottoja liittyen meneillään oleviin maatalouspolitiikan kysymyksiin.

Lisää ja tehostaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa edunvalvonnan eri osa-alueilla sekä pyrkii vaikuttamaan erityisesti tukipolitiikan osalta saataviin ratkaisuihin yhdessä sidosryhmien kanssa.

Tekee aktiivista yhteistyötä eri tiedotusvälineiden kanssa.

Seuraa lomituspalveluiden järjestämistä ja toimivuutta liiton toiminta-alueella.

Avaintavoite 2. Kehitämme järjestön palveluita ja organisaatiota jäsenlähtöisesti

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

Osallistuu aktiivisesti järjestöuudistuksen valmisteluun sekä siihen liittyvään koulutukseen. Järjestää yhdistyksille koulutusta järjestöuudistuksesta yhteistyössä keskusliiton kanssa.

Tiivistää järjestön sisäistä yhteistyötä MTK-liittojen ja MO-liittojen välillä sekä yhdistysten kanssa.

Tukee yhdistysten jäsenhankintaa ja yhdistysten jäsenpalveluiden ja edunvalvonnan kehittämistä muutostilanteessa.

Valmistautuu ottamaan käyttöön jäsenrekisterin uudet ominaisuudet ja hyödyntää rekisteriä jäsenpalvelussa.

Viestii uudistuvasta järjestöstä nykyisille ja uusille jäsenille sekä henkilöstölle.

Ottaa käyttöön ja jakaa yhdistysten vuonna syntyneitä hyviä toimintamalleja.

Kannustaa jäseniä käyttämään monipuolisesti liiton sähköisiä palveluja; nettisivuja sekä sosiaalista mediaa.

Avaintavoite 3. Edistämme nuorten toimintaa ja näkyvyyttä järjestössä

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

Järjestää paikallisia, nuorille suunnattuja tapahtumia alueen maatalousoppilaitoksissa ja pyrkii näin edistämään järjestön tuntemusta nuorison parissa

Pyrkii aktiivisesti löytämään alueeltaan osallistujia maaseutunuorten valtakunnallisiin teemavuoden tapahtumiin

Organisoi ja osaltaan tukee alueellista maaseutunuorten toimintaa useamman yhdistyksen alueella syntyvänä yhteistyönä

On mukana ideoimassa ja avustaa yhdistyksiä eri rahoituslähteistä haettavan hankerahoituksen hyödyntämisessä

Järjestää ja kutsuu nuoria mukaan alueellisiin, eri edunvalvonnan aiheista järjestettyihin koulutustapahtumiin

Kaikki vastikään spv-kaupan tehneet kutsutaan henkilökohtaisesti tervetuloilaisuuteen ja yhdistyksiä aktivoidaan jäsenhankintaan varsinkin spv-tilanteissa

Avaintavoite 4. Vahvistamme MTK-järjestön markkinavaikuttamista

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

Osallistuu aktiivisesti järjestön markkinavaikuttamisen toimenpiteiden toteutukseen omilla toiminta-alueillaan mm. lisäämällä yhteistyötä tuottajia lähellä olevien osuuskuntien kanssa.

Viestii jäsenille ja sidosryhmille, että yhdessä jäsenet ja järjestö ovat vahva markkinavaikuttaja ja voivat vaikuttaa kotimaisten, luonnonvarojen hyödyntämiseen pohjautuvien tuotteiden kysynnän kasvuun sekä tuotteista saatavaan hintaan ja tuotantokustannuksiin.

Kehittää valmiuttaan toimeenpanna kotimaisuutta ja vastuullisuutta korostavia kampanjapäiviä sekä aktivoi jäseniään osallistumaan niihin.

Tehostaa jäsenille ja medialle suunnattua viestintää markkinoista ja markkinatilanteiden muutoksista.

Tiivistää vuorovaikutusta julkisen sektorin ostokäytännöistä ja hankinnoista päätöksiä tekevien kanssa. Painottaa julkisten, verovaroilla rahoitettavien hankintojen suuntaamista tuotteisiin, joiden tuotantotavat noudattavat vähintään suomalaista tuotantotapaa ja joiden tuottaja ja valmistaja voidaan todentaa.

Pyrkii lisäämään yhteistyötä kauppatuottajien kanssa, tiedottamaan heille alueen lähiruokatarjonnasta ja saattamaan yhteen tuottajat sekä tuotteiden ostajat.

Hankkii ja painattaa kuluttajatyötä varten riittävästi sopivaa materiaalia, jota yhdistykset voivat myös hyödyntää.

MAATALOUSTUOTTAJAIN POHJOIS-SUOMEN LIITON HENKILÖJÄSENET 31.12.2013

Viljelijäjäsenet ja viljelmät peltopinta-alaluokittain

Kunta ja/tai Tuottajayhdistys	Tukia hakeneita tiloja (MMM)	Järjestäyty- misaste- tiloista	Tukia hakeneiden tilojen ha.	Järjestäyty- misaste- hehtaareista	Jäsenten tiloja, kpl	Jäsenten pelto- viljelytiloja, kpl yli 0,01 ha	Yht. peltoala, ha jäsenrek	Perh. Jäs.	Muita henk. Jäs.	Kunnia- jäsenet	Jäsenet yhteensä 31.12.2013	2012	Lis/ väh
Haapajärvi	204	72,5	8954,0	77,8	213	148	6967	479	29	0	730	742	-12
Haapavesi	230	75,2	13397,0	77,1	223	173	10333	460	10	0	701	720	-19
Hailuoto	33	66,7	2695,0	47,3	36	22	1274	50	0	0	94	98	-4
Hyrnsalmi	54	77,8	1181,0	73,1	61	42	863	94	4	0	159	153	6
<i>li (kunta)</i>	93		2539,0										
linseutu (li ja Yli-li)					104	72	2987	147	7	0	269	278	-9
<i>Kajaani (kaupunki)</i>	109	63,3	4222,0	69,0	97	69	2912	139	15	0	255	255	0
Kajaani					47	33	965	50	14	0	113	116	-3
Vuolijoki					50	36	1947	89	1	0	142	139	3
<i>Kempele (kunta)</i>	59		2357,0										
Kuhmo	151	83,4	4134,0	81,7	182	126	3379	243	4	0	441	452	-11
Kuusamo	194	69,6	5559,0	73,5	201	135	4089	326	13	0	547	571	-24
Kärsämäki	135	71,9	7278,0	84,2	116	97	6131	237	2	0	365	375	-10
<i>Liminka</i>	133	86,5	9042,0	78,8	133	115	7126	208	7	1	355	373	-18
Liminka					100	88	5190	145	5	0	255	272	-17
Ala-Temmes					33	27	1936	63	2	1	100	101	-1
Lumijoki	83	74,7	5622,0	67,5	75	62	3796	116	4	1	202	216	-14
Merijärvi	69	89,9	2913,0	80,0	78	62	2329	146	3	0	230	225	5
Muhos	159	57,9	8158,0	69,7	117	92	5687	230	9	4	361	360	1
Nivala	369	86,7	18146,0	87,1	389	320	15809	725	12	0	1151	1160	-9
Oulainen	162	82,1	6590,0	80,7	174	133	5315	293	11	0	488	486	2
<i>Oulu (kaupunki)</i>	349		10251,0										
Oulunseutu					109	85	3750	190	30	2	346	347	-1
Haukipudas					44	30	642	77	6	0	134	132	2
Kiiminki					30	23	654	64	0	0	98	95	3
Ylikiiminki					95	68	1842	162	6	0	269	264	5
Paltamo	76	72,4	2343,0	65,2	101	55	1527	128	9	0	240	239	1
Pudasjärvi	144	64,6	4043,0	66,4	137	93	2683	233	12	1	393	392	1
Puolanka	66	56,1	2588,0	64,3	61	37	1665	99	4	0	173	174	-1
Pyhäjoki	113	88,5	5033,0	87,8	142	100	4417	329	2	0	480	479	1
Pyhäjärvi	150	84,7	6660,0	77,2	194	127	5138	320	4	1	532	538	-6
Pyhäntä	46	71,7	1813,0	77,1	45	33	1397	100	7	0	152	162	-10
<i>Raahe (kaupunki)</i>	213	65,7	9868,0	71,5	191	140	7057	290	27	4	518	548	-30
Raahenseutu					78	52	3309	90	10	3	183	189	-6
Vihanti					113	88	3747	200	17	1	335	359	-24
Ristijärvi	49	69,4	1481,0	66,0	49	34	977	94	3	0	146	148	-2
<i>Siikajoki (kunta)</i>	252	75,0	19359,0	68,7	238	189	13303	322	9	0	585	592	-7
Siikajoki					65	52	2744	93	7	0	174	174	0
Ruukki					173	137	10559	229	2	0	411	418	-7
<i>Siikalatva (kunta)</i>	358	66,2	17820,0	71,9	294	237	12813	461	8	0	803	821	-18
Kestilä					74	65	3505	116	2	0	209	211	-2
Piippola					44	35	1506	76	3	0	128	123	5
Pulkkila					64	53	2657	107	0	0	177	182	-5
Rantsila					112	84	5145	162	3	0	289	305	-16
Sotkamo	216	77,3	8264,0	73,8	231	167	6098	324	14	1	580	594	-14
Suomussalmi	120	45,0	2988,0	60,5	98	54	1809	125	1	0	233	235	-2
Taivalkoski	78	66,7	1952,0	62,2	64	52	1214	99	5	0	171	173	-2
<i>Tyrnävä (kunta)</i>	193	88,1	11804,0	89,9	226	170	10617	412	7	0	660	662	-2
Tyrnävä					175	147	9708	294	7	0	486	490	-4
Temmes					51	23	910	118	0	0	174	172	2
Utajärvi	109	75,2	4557,0	76,6	108	82	3490	173	1	0	288	293	-5
Vaala	112	63,4	6573,0	75,0	102	71	4932	200	2	0	306	303	3
Tuottajaliitto yht.	4 881	72,01	220184,00	74,9	4758	3515	165025	8095	287	15	13455	13655	-200

ON AIKA NOSTAA TUOTTAJAT ESIIN

Atria

Kuvassa Antti Veräväinen, pihvilihantuottaja Akaan Toijalasta (Teristen kartano)

Lihantuottajan paras turva nyt ja tulevaisuudessa on omissa käsissä oleva kustannustehokas teollisuus.

Atria on Lihakunnan tuottajien tulevaisuuden tae.

Siksi Atrian kilpailukyvyistä on huolehdittava herkeämättä. Nyt suurinvestointi naudan teurastukseen on valmistunut. Uusittu Kauhajoen nautateurastamo on nykyaikaisin ja tehokkain koko Pohjoismaiden mittakaavassa. Se myös antaa mahdollisuuden lihan jäljittämiseen tilalle asti.

Atria on varma markkinakanava,
joka on sitoutunut kotimaiseen lihaan.

Atria tytäryhtiöineen on vastuullinen toimija,
joka kantaa mallikkaasti yhteiskuntavastuunsa ja huomioi
omissa toiminnoissaan myös eläinten hyvinvoinnin.

Lihakunta tarjoaa
jäsenilleen monia rahanarvoisia etuja.

Lisänä Atria-ketjun vahvuudet:

A-Rehu tarjoaa edulliset ja tuottavat rehuratkaisut.

A-Kauppa toimii netissä kellon ympäri.
AtriaNauta, AtriaSika ja AtriaSiipi ovat
tuottajan vahva kumppani arjen työssä.

Lisätietoa puhelimitse 020 472 7111
tai www.atrianauta.fi, www.atriasika.fi,
www.a-rehu.fi

Atria 100% SUOMALAISTA LIHAA

**TERISTEN KARTANOSTA
AKAAN TOIJALASTA**

PARASTA SINULLE, OLE HYVÄ!

Mm. Atrian Kulinaari-tuotteita, jotka ovat naudanlihaa, löytyy jatkossa pakkauksen kääntöpuolelta tarra, jossa kerrotaan tuotantotilan nimi ja paikkakunta.

LIHAKUNTA

~ 110 vuotta ~

www.lihakunta.fi